

Guía Docente				
Datos Identificativos				2020/21
Asignatura (*)	Historia de España Contemporánea	Código	710G01039	
Titulación	Grao en Humanidades			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Cuarto	Obrigatoria	6
Idioma	Galego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Humanidades			
Coordinación	Velasco Souto, Carlos Francisco	Correo electrónico	carlos.velasco@udc.es	
Profesorado	Velasco Souto, Carlos Francisco	Correo electrónico	carlos.velasco@udc.es	
Web				
Descrición xeral	Presentación y análisis de las líneas básicas de la evolución histórica de España en la etapa contemporánea, haciendo hincapié en el carácter plural de la formación social española.			
Plan de contingencia	<p>1. Modificacións nos contidos Non hai modificacións</p> <p>2. Metodoloxías *Metodoloxías docentes que se manteñen: Leituras, Análise de fontes documentais.</p> <p>*Metodoloxías docentes que se modifican: Sesión maxistral, Proba Obxetiva, Discusión Dirixida, Traballos tutelados.</p> <p>3. Mecanismos de atención personalizada ao alumnado: Ferramenta: correo electrónico. Temporalización: sen temporalidade definida.</p> <p>4. Modificacións na avaliación: Sesión Maxistral: será substituída por materiais digitalizados fornecidos polo profesor que cubran a materia do programa. Proba Obxetiva: Será realizada telematicamente a través de proba síncrona e sen vixilancia</p> <p>Traballo Tutelado: O seguimento farase telematicamente.</p> <p>Discusión Dirixida: Será substituída por comentario de materiais dixitalizados ofrecidos polo profesor.</p> <p>*Observacións de avaliación: Mantéñense os criterios de proporcionalidade na ponderación das diversas metodoloxías: 40% Proba Obxetiva; 40% Teraballo Tutelado; 20% Discusión Dirixida. Mantéñense igualmente as observacións dispostas nesta Guía Docente para o período de normalidade presencial.</p> <p>5. Modificacións da bibliografía ou webgrafía: Non hai.</p>			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título
A1	Coñecemento das producións culturais da Humanidade (Arte, Pensamento, Literatura e Institucións)

A2	Coñecemento do pasado desde un punto de vista diacrónico
A3	Coñecemento do espazo e do territorio
A4	Coñecemento dos diferentes bens e recursos patrimoniais e do seu réxime xurídico
A6	Coñecemento do comportamento humano individual e social
A7	Coñecemento sincrónico y diacrónico de diversas realidades culturais actuais
A8	Coñecemento básico da realidade socio-política contemporánea
A11	Coñecemento das técnicas e métodos de traballo e análise das ciencias humanas e sociais
A20	Coñecemento e aplicación das tecnoloxías da información que se empregan nas unidades de servizos de información nos procesos de transferencia de información
A23	Coñecemento da natureza da información e dos documentos, dos diversos modos de produción e do seu ciclo de xestión, dos aspectos legais e éticos e do seu uso e transferencias, e das fontes principais de información en calquera soporte, e ao longo do tempo.
A24	Coñecemento, comprensión e aplicación dos principios teóricos e metodolóxicos e das técnicas para a planificación, organización e avaliación do sistema de unidades e servizos da información
B1	Aprender a aprender.
B2	Resolver problemas de forma efectiva.
B3	Aplicar un pensamento crítico, lóxico e creativo
B4	Traballar de forma autónoma con iniciativa
B5	Traballar de forma colaborativa.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben afrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.
C9	Capacidade de organización e planificación do traballo propio

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
Coñecer as metodoloxías e ferramentas adecuadas para a elaboración de traballos.	A11 A20 A23 A24	B1 B2 B3 B4 B5	
Coñecer as fontes de información utilizadas na Historia de España Contemporánea.	A4	B1 B2 B3	
Aprender a expor oralmente e por escrito.		B3	C1 C9
Promover a través do coñecemento un mellor exercicio da cidadanía.			C4 C6 C7
Tomar consciencia da necesidade de unha aprendizaxe continua.			C7 C8 C9
Coñecer os acontecementos e procesos mais relevantes na Historia Contemporánea de España.	A1 A2 A3		

Coñecer as continuidades e mudanzas na Historiade España Contemporánea .	A6 A7 A8		
	A6 A7 A8		
	A4 A20 A23 A24	B1 B2 B3	
	A1 A2 A3		
	A11 A20 A23 A24	B1 B2 B3 B4 B5	
		B3	C1 C9
			C4 C6 C7
			C7 C8 C9

Contidos	
Temas	Subtemas
I. Crise do Antigo Rexime, construción do Estado Liberal e Revolución Burguesa (1808-1874).	I.1. Guerra e revolución (1808-1814): reformismo e revolución política. I.2. A crise definitiva do Antigo Regime e a quebra da monarquía absoluta (1814-1833). I.3. O período isabelino: Rexencias e construción do Estado liberal (1833-1868). I.4. A Revolución Burguesa en España. Do estancamiento económico á expansión capitalista. I.5. O sexenio democrático(1868-1874). A I República.
II. A I Restauración(1874-1923).	II.1. A I Restauración monárquica: configuración do rexime e bloco oligárquico de poder (1874-1923). A crise do parlamentarismo(desde 1914). II.2. As realidades socio-económicas da Restauración(1874-1923). Movemento obreiro e cuestión social.
III. Ditadura, República e Guerra Civil (1923-1939).	III.1. A Ditadura de Primo de Rivera e a "dictablanda" (1923-1931). III.2. A II República (1931-1936). Democracia, reformismo e ascenso do bloco social subalterno. III.3. O golpe de estado reaccionario e a Guerra Civil (1936-1939).
IV. Franquismo, Transición Democrática e II Restauración (1936-2000)	IV.1. A ditadura franquista(1939-1975). IV.2. A Transición Democrática (1976-1981). IV.3 O rexime monárquico-parlamentar da II Restauración.

Planificación

Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Lecturas	A1 A2 A3 A6 A7 A8 B1 B3 B4 B10 B11 C4 C6 C7	0	40	40
Sesión maxistral	A2 A6 A7 A8 B3 B7 B11 B16 B21 C1 C4 C6 C7	21	0	21
Discusión dirixida	A2 A3 A6 A7 A8 B1 B3 B5 B8 B10 B22 C1	11	8	19
Traballos tutelados	A2 A6 A7 A8 A11 B1 B2 B3 B4 C1 C6 C8 C9	6	50	56
Proba obxectiva	A2 A6 A7 A8 B10 B11 C1	2	0	2
Análise de fontes documentais	A1 A2 A4 A6 A7 A11 A20 A23 A24 B1 B3 B4 B5 C6	0	10	10
Atención personalizada		2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Lecturas	Lectura por conta do alumno de monografías ou outro material bibliográfico seleccionado e recomendado polo profesor. Estas lecturas estarán relacionadas preferentemente coas propostas do temario de "Historia de España Contemporánea".
Sesión maxistral	Exposicións explicativas realizadas polo profesor sobre cuestións fulcrais relacionadas co temario de "Historia de España Contemporánea".
Discusión dirixida	Debate na aula com base nos contidos de materiais previamente seleccionados e distribuídos polo profesor e preparados polos alumnos em horas non presenciais; ou bien sobre as exposicións orais de carácter monográfico e individualizado que realizarem os alumnos na aula. O profesor orientará a discusión en que deberán participar todos os alumnos sen excepción, o que implica a asistencia obrigatoria ás aulas interactivas. Os alumnos en situación de dispensa académica realizarán esta actividade no gabinete do profesor, debatendo e dialogando con ele conforme un cronograma previamente combinado.
Traballos tutelados	Consisten en traballos individuais feitos polos alumnos sobre temas do programa de "Historia de España Contemporánea" ou outros temas por eles escollidos. Para a súa realización cada alumno deberá consultar bibliografía especializada e/ou fontes documentais e seguir as pautas dadas polo profesor. O alumno deberá ir presentando periódicamente ao profesor, mediante cronograma previamente establecido, os avances realizados na confección do traballo, a fin de que o dito profesor faga o seguimento do mesmo.
Proba obxectiva	Consiste nun exame escrito acerca dos contidos de "Historia de España Contemporánea", estudados durante o curso.
Análise de fontes documentais	Consulta, por parte do alumno, de fontes históricas documentais propias de "Historia de España Contemporánea", para se iniciar no seu coñecemento e na metodoloxía aplicada a elas.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición

Traballos tutelados Proba obxectiva	<p>Na realización dos "traballos tutelados" dentro da materia "Historia de España Contemporánea", o profesor instruirá o alumno nas metodoloxías aplicábeis, proporcionará referencias bibliográficas de carácter xeral, e fará un acompañamento periódico do traballo. Ao alumno corresponderá completar a relación bibliográfica nunha primeira fase de prospectiva e achegamento á información, ben como elaborar o traballo consoante un esquema que haberá de ser presentado previamente ao profesor.</p> <p>A respecto da "proba obxectiva" o profesor deberá informar sobre a modalidade de exame a realizar na materia de "Historia de España Contemporánea" e sobre os criterios de valoración. Tamén corresponderá ao profesor esclarecer calquera dúbida sobre a formulación das preguntas, os temas e, en xeral, a materia obxecto de exame.</p>
--	--

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Discusión dirixida	A2 A3 A6 A7 A8 B1 B3 B5 B8 B10 B22 C1	A avaliación desta actividade será feita exclusivamente sobre a base das intervencións dos alumnos no debate. Valorizarase a capacidade do alumno para argumentar de maneira organizada e fundamentada, e para contrastar a opinión propia coa dos compañeiros/as.	20
Traballos tutelados	A2 A6 A7 A8 A11 B1 B2 B3 B4 C1 C6 C8 C9	Será obxecto de estimación a abordaxe e estruturación do tema, a organización da información e mais a bibliografía consultada.	40
Proba obxectiva	A2 A6 A7 A8 B10 B11 C1	Valorizaranse de xeito preferente as respostas dos alumnos, a articulación da exposición e mais a adecuación ás cuestións formuladas.	40

Observacións avaliación
<p>1. Serán requisitos imprescindíbeis para aprobar a materia superar a "proba obxectiva" e ter entregado en tempo e forma as actividades encargadas durante o curso. Caso da suma das cualificacións ultrapasar os cinco puntos sem se terem alcanzado un mínimo de dous na proba obxectiva, farase constar como cualificación final 4,9 implicando a reprobación da materia.</p> <p>2. Serán avaliados os alumnos/as que asistiren á proba obxectiva e entregaren o traballo tutelado. Onde non, serán considerados como non presentados. 3. As faltas de ortografía (grallas), cando graves e reiteradas, pueden ser motivo de reprobación automática. En calquera caso suporán unha diminución da cualificación final. 4. Os alumnos/as en situación de matrícula a tempo parcial ou dispensa académica deberán realizar os mesmos traballos e probas que os estudantes suxeitos á matrícula ordinaria, conforme as variantes para eles establecidas no apartado das metodoloxías. 5. Na "segunda oportunidade" de xullo, e sucesivas, serán avaliadas unicamente aquelas metodoloxías que non tiverem sido superadas na primeira oportunidade, conservándose para as restantes metodoloxías as cualificacións obtidas en xuño. 6. Na "segunda oportunidade" de xullo, e sucesivas, a avaliación da actividade "Discusión dirixida" será realizada sobre a base da presentación, por parte do alumno/a, de resumos ou comentarios dos materiais obxecto de debate na dita actividade ao longo do curso. 7. Todos os alumnos/as matriculados na materia (incluídos os que a tiveren pendente de cursos anteriores) deberán entregar unha ficha con foto actualizada a fin de facilitar o seguimento e consignar as súas actividades por parte do profesor.</p>

Fontes de información

<p>Bibliografía básica</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Artola, M. (1973). La burguesía revolucionaria(1808-1869).. Madrid, Alianza. - Avilés Farré, J (et ali). (2002). Historia política 1875-1939.. Madrid, Ediciones Istmo. - Bahamonde, A y Martínez, J.A. (1998). Historia de España siglo XIX.. Madrid, Cátedra - Carreras, A. (1990). Industrialización española. Estudios de historia cuantitativa.. Madrid - Comín Comín, F. (1988). Hacienda y economía en la España contemporánea (1800-1936).. Madrid. - Esdail, Ch. (2001). La quiebra del liberalismo(1808-1936).. Barcelona, Crítica. - Fontana, J. (2009). La época del liberalismo.. Madrid, Marcial Pons-Crítica. - Jover Zamora, J. M^a (2001). España: Sociedad, Política y Civilización, (Siglos XIX-XX). Barcelona, Areté - Juliá, S., García Delgado, J.L., Jiménez, J.C., Fusi, J.P. (2007). La España del siglo XX.. Madrid, Marcial Pons - Martínez, J.A. (1999). Historia de España. Siglo XX (1939-1996). . Madrid, Cátedra - Martínez Cuadrado, M. (1991). La burguesía conservadora (1874-1931).. Madrid, Alianza. - Paredes, J. (Coord.). (2004). Historia de España. Siglo XX.. Barcelona, Ariel. - Casanova, J. (2009). Historia de España en el siglo XX. Barcelona, Ariel - Solé Tura, J. y Aja, E. (2009). Constituciones y períodos constituyentes en España (1808-1936). Madrid, Siglo XXI <p>
</p>
<p>Bibliografía complementaria</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ( ). . - Álvarez Junco, J. (2001). Mater Dolorosa. La idea de España en el siglo XIX.. Madrid, Taurus. - Bardavio, J. (2009). Crónica de la Transición, 1973-1978.. Ediciones B. - Bernal García, F. (2010). El sindicalismo vertical. Burocracia, control laboral y representación de intereses en la España franquista (1936-1951). . - Cacho Viu, V. (1962). La Institución Libre de Enseñanza. Orígenes y etapa universitaria (1860-1881).. Madrid - Capel, R. M. (1986). El trabajo y la educación de la mujer en España.. Madrid, MTSS. - Casanova, J. (2009). República y guerra civil.. Madrid, Marcial Pons-Crítica - Castells, L.(Ed.). (1995). La historia de la vida cotidiana. Ayer, n° 19. Madrid. - Gil Novales, A. (Ed.). (2001). La revolución liberal.. Madrid, edicione del Orto. - Malefakis, E. (1971). Reforma agraria y revolución campesina en la España del siglo XX.. Barcelona, Ariel. - Lida, C. (1995). Antecedentes y desarrollo del movimiento obrero español (1835-1888). . Madrid. - Puelles Benitez, M. de. (2008). Modernidad, republicanism y democracia: una historia de la educación en España.. - Moradiellos, E. (2000). La España de Franco(1939-1975). Política y sociedad.. Madrid, Síntesis. - Riquer, Borja de. (2009). La dictadura de Franco.. Madrid, Marcial Pons-Crítica. - Tuñón de Lara, M. (1976). La Segunda República. 2 vol.. Madrid, Siglo XXI. - Tussell, J. (2007). La transición a la democracia (España 1975-1982).. Espasa. - Winston, C. m. (1989). La clase trabajadora y la derecha en España. . Madrid, Cátedra. - Cañellas Mas, A (ed.). (2013). Conservadores y tradicionalistas en la España del s. XX.. - Luengo, F, Aizpuru, M. (2013). La segunda república y la guerra civil. . - Menendez Alzamora, M., Robles Egea, A., (ed.). (2013). Pensamiento político en la España contemporánea.. - Forcadell Álvarez, Carlos y Suárez Cortina, Manuel (2015). La Restauración y la República 1874-1936.. Madrid, Marcial Pons. - Casanova, Julián (2014). Historia de España Vol. 8: República y Guerra Civil. . Madrid, Marcial Pons. - Orduña Rebollo, Enrique. (2015). Historia del Estado español.. Madrid, Marcial Pons. - Saz, Ismael y Pérez Ledesma, Manuel (2015). Del franquismo a la democracia.. Madrid, Marcial Pons. - Navarro, V. (2002). Bienestar insuficiente, democracia incompleta. Sobre lo que no se habla en nuestro país.. Barcelona, Anagrama - Gallego, F. (2008). El mito de la Transición. La crisis del franquismo y los orígenes de la democracia (1973-1977). Barcelona, Crítica <p>
</p>

Recomendacións

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Introdución á Historia/710G01002

Literatura Española/710G01010

Historia Antiga/710G01091

Historia Medieval/710G01016

Historia de América e da Expansión Europea/710G01021

Historia Moderna/710G01024

Antropoloxía Social e Problemas Actuais/710G01025

Historia Contemporánea/710G01026

Arte Contemporánea/710G01028

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Historia de Galicia/710G01041

Materias que continúan o temario

Observacións

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías